

Undervisningsministeriet

14. november 2013

Samlenotat for Rådsmødet (uddannelse og ungdom) den 25. november 2013

Uddannelse

Punkt 1: Effektivt lederskab i uddannelse

- *KOM-dokument foreligger ikke*
- *rådskonklusioner*
- *nyt notat*

(s. 2)

Punkt 2: Den globale dimension af videregående uddannelse

- *KOM-dokument foreligger ikke*
- *rådskonklusioner*
- *nyt notat*

(s. 5)

Punkt 3: Åbne uddannelsesressourcer og digital læring

- *KOM-dokument foreligger ikke*
- *politisk debat*
- *nyt notat*

(s. 9)

Ungdom

Punkt 4: Rådskonklusioner om øget social inklusion af unge uden beskæftigelse og uddannelse (NEETs)

- *KOM-dokument foreligger ikke*
- *rådskonklusioner*
- *nyt notat*

(s.11)

Punkt 5: EU-arbejdsplaner for ungdomsområdet

- *KOM-dokument foreligger ikke*
- *politisk debat*
- *nyt notat*

(s.14)

Punkt 1: Effektivt lederskab i uddannelse

- KOM-dokument foreligger ikke
- rådskonklusioner
- nyt notat

1. Resumé: Rådskonklusionerne har til formål at understøtte udviklingen af effektivt skolelederskab af en høj kvalitet. Fokus er på skoleledelsen indenfor grundskolerne, ungdomsuddannelserne og voksenuddannelserne. Det understreges, at skoleledelse hører under medlemsstaternes kompetenceområde, og at der skal tages hensyn til de forskellige modeller for institutionel og lokal autonomi. Indenfor disse rammer opfordres medlemsstaterne til at understøtte udviklingen af effektiv og ansvarlig autonomi for både uddannelsesinstitutioner og skoleledere, at gøre skoleledelse til en mere attraktiv karrierevej og at fremme udviklingen af innovative tilgange til skolelederskab. Medlemsstaterne og Kommissionen vil i fællesskab arbejde for at gøre brug af relevante muligheder under Erasmus+ og Socialfonden med henblik på at understøtte udviklingen af effektivt skolelederskab.

2. Baggrund

Baggrunden for udkastet er anerkendelsen af, at skoleledere og lederskab i uddannelse generelt er en forudsætning for udviklingen af uddannelserne og uddannelsesinstitutioner. Det er særligt vigtigt, at skabe gunstige rammer for udøvelsen af lederskabet herunder sikre den rette balance mellem faglige, pædagogiske og administrative kompetencer og opgaver. Rådskonklusionerne ligger i forlængelse af et sæt rådskonklusioner vedtaget i 2009 om den faglige udvikling af lærere og skoleledere, hvori det blev anerkendt, at effektivt skolelederskab er en væsentlig faktor i udviklingen af læringsmiljøer. I Kommissionens meddelelse "Nytænkning på uddannelsesområdet" fra november 2012 og i de efterfølgende rådskonklusioner om samme emne, vedtaget af Rådet i februar 2013, understreges også behovet for at styrke den faglige udvikling af lærerprofessionen, herunder også skoleledere.

3. Formål og indhold

Rådskonklusionerne omhandler ledelse indenfor grundskolen, ungdomsuddannelserne og voksenuddannelserne. Skoleledelse hører udelukkende under medlemsstaternes kompetenceområde, og i rådskonklusionerne nævnes en række indsatsområder, som medlemsstaterne opfordres til at prioritere. Det omfatter støtte til udviklingen af nye måder, hvorpå effektiv og ansvarlig autonomi af uddannelsesinstitutioner og undervisere kan udvikles. Både institutioner og ledere skal have en vis autonomi, som giver dem frihed til at prioritere pædagogiske tilgange og allokere lokale ressourcer. En klar definition af roller og ansvarsfordeling for skoleledere skal gøre det nemmere at udøve ledelsen. Medlemsstaterne bør indsamle viden om effektivt og succesfuldt skolelederskab herunder særligt, hvordan der skabes den rette balance mellem fleksibilitet, autonomi og ansvarlighed.

Medlemsstaterne opfordres også til at gøre det mere attraktivt at forfølge en karriere indenfor skolelederskab. Det kan blandt andet ske ved at fremme en større professionalisme indenfor skoleledelse samt give skoleledere bedre muligheder for at fokusere på undervisning og læring fremfor rent administrative opgaver. Indsatser tidligt i undervisernes karriereforløb kan også bidrage til, at tiltrække og udvikle kompetente ledere. Det gælder fx oplæring i ledelse, støtte tidligt i karrieren og løbende faglig udvikling herunder, tværsektoralt samarbejde med relevante interessenter, samt fremme af fleksible læringsmiljøer og muligheder for gensidig læring.

Endelig opfordres medlemsstaterne til at fremme innovative tilgange til skolelederskab. Det omfatter blandt andet anvendelsen af hensigtsmæssige kvalitetssikringskriterier, når fremtidige ledere udvælges, anerkendelse og fremme af lederskabspotentiale blandt de ansatte og at give dem den rette opmuntring til at forfølge en ledelseskariere, hvis de har de fornødne kompetencer. Det omfatter også anvendelsen af it og åbne uddannelsesressourcer som både pædagogiske og administrative redskaber.

I rådskonklusionerne inviteres medlemsstaterne og Kommissionen også til i fællesskab at forfølge en række tiltag. Det omfatter anvendelsen af den åbne koordinationsmetode til at fremme udbredelsen af god praksis indenfor skoleledelse og sikre en tilbagemelding til det politiske niveau, hvor dette er relevant. Det omfatter også fremme af samarbejde og partnerskaber om effektiv innovation i lederskab herunder tværsektoralt samarbejde mellem skoler, videregående uddannelsesinstitutioner og erhvervsuddannelsesinstitutionerne blandt andet ved brug af EU-midler under Erasmus+ og Socialfonden. I forlængelse heraf lægges også op til indsatser i regi af de muligheder som gives i Erasmus+ nøgleaktionen om strategiske partnerskaber såsom fx samarbejde mellem skoleledere og interessenter samt lokalsamfund. Med støtte fra Erasmus+ lægges også op til at udnytte de muligheder, som stilles til rådighed af eTwinning og andre lignende platforme. Endelig lægges der op til, at medlemsstaterne og Kommissionen i fællesskab søger at fremme forskning om effektivt skolelederskab og sikre distribution af relevante resultater.

Rådskonklusionerne skal bidrage til at understøtte medlemsstaternes indsatser for at sikre effektivt lederskab i uddannelserne. Fokus er særligt på værdien af innovative tilgange til lederskab og behovet for at ledere på uddannelsesinstitutioner får plads til at prioritere den pædagogiske ledelse. Herunder nødvendigheden af at professionalisere og understøtte skoleledernes kompetencer og udviklingsmuligheder.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Medlemsstaternes kompetence på uddannelsesområdet jf. TEUF art. 165 og art. 166 respekteres fuldt ud i rådskonklusionerne.

6. Gældende dansk ret

Rådskonklusionerne medfører ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Rådskonklusionerne medfører i sig selv ingen konsekvenser.

8. Høring

Rådskonklusionerne blev sendt i skriftlig høring i EU-specialudvalget for uddannelse mv. den 5. november. Følgende bemærkninger blev modtaget.

DA: "Generelt finder DA at det er vigtigt at fokusere på at ledelse af uddannelsesinstitutionerne bliver effektiv og målrettet udvikling af uddannelserne såvel den administrative, pædagogiske

og kvalitative ledelse. Udvikling af ledelseskulturen på uddannelsesinstitutionerne er en væsentlig forudsætning for at kvaliteten i uddannelserne kan hæves og bringes i takt med de behov for stærke og kvalitative uddannelser, som virksomhederne efterspørger og som vil være en væsentlig forudsætning, hvis Europa skal kunne øge vækst og beskæftigelse. Med de mange reformer af uddannelsessystemerne i EU vil der skulle sættes stadig stærkere fokus på ledelse, da det er en forudsætning for en fornuftig implementering på uddannelsesinstitutionerne.

Derfor er det også vigtigt:

- At der tilbydes lederne en nødvendig efteruddannelse og mere professionalisme, så de kan matche de stadig stigende krav i sektoren til udvikling, til administration og pædagogisk ledelse
- At der indenfor EU skabes en kultur for udveksling af god praksis for skoleledelse. Dette kan understøttes af uddannelsesprogrammerne Erasmus + og Socialfonden”

Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS): ”I forbindelse med effektivt lederskab i uddannelserne finder vi det vigtigt at pointere, at såvel den ikke-formelle som den formelle voksenuddannelse bør inddrages, når der her tales om skoleledelse inden for grundskolerne, ungdomsuddannelserne og voksenuddannelserne.”

Danske Studerendes Fællesråd (DSF): ”Danske Studerendes Fællesråd (DSF) vil gerne opfordre til, at rådet også lægger vægt på demokrati i ledelsen af uddannelser. Demokrati og inddragelse af medarbejdere og elever mv. er uhyre vigtigt for, at de beslutninger, der træffes på uddannelsesstederne, også afspejler de forhold, som medarbejdere og elever oplever. Det er desuden et vigtigt redskab for at opnå ansvarlighed i ledelsen.”

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre medlemsstater forventes at støtte vedtagelsen af rådskonklusionerne.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter vedtagelsen af rådskonklusionerne. Udkastet understøtter ambitionerne i aftalen ”Et fagligt løft af folkeskolen”, som også har fokus på at fremme lederskab i skolen herunder særligt at skabe den rette balance mellem ledernes pædagogiske og administrative opgaver. Det er desuden positivt, at udkastet har fokus på at understøtte ledelsesudviklingen af skoleledere. Det er vigtigt, at det i rådskonklusionerne understreges, at relevante tiltag skal ske indenfor de forskellige nationale rammer, som eksisterer i de enkelte medlemsstater.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Punkt 2: Den globale dimension af videregående uddannelse

- KOM-dokument foreligger ikke
- rådskonklusioner
- nyt notat

1. Resumé: Rådskonklusionerne har til formål at fremme internationaliseringen af Europas videregående uddannelser. Rådskonklusionerne nævner en række områder, hvor medlemsstaterne bør styrke deres indsats. Det omfatter internationalisering af videregående uddannelser med fokus på studenter- og undervisermobilitet, internationalisering af undervisningen herunder curricula samt etablering af strategisk samarbejde med institutioner i tredjelande. Rådskonklusionerne indeholder desuden en række indsatser fra Kommissionens side, herunder fremme af muligheder under Erasmus+ og Horizon 2020 samt en indsats for at øge EU's videregående uddannelsers attraktivitet overfor resten af verden.

2. Baggrund

Rådskonklusionerne tager udgangspunkt i de videregående uddannelsers rolle som både drivkræfter i økonomisk vækst og i udviklingen af engagerede borgere. En styrkelse af de videregående uddannelser er desuden en forudsætning for, at understøtte Europas evner indenfor forskning og innovation. Samtidig skal det i højere grad sikres, at uddannelserne giver de færdiguddannede den rette kombination af de færdigheder, som efterspørges af arbejdsmarkedet. En styrket international dimension i uddannelserne kan bidrage til at styrke de færdiguddannedes position på det globale arbejdsmarked.

3. Formål og indhold

Rådskonklusionerne skal bidrage til at fremme internationaliseringen af Europas videregående uddannelser. Rådskonklusionerne skal understøtte medlemsstaternes strategier for internationalisering af de videregående uddannelser. I den forbindelse bør medlemsstaterne have fokus på mobilitet for studerende og undervisere, internationalisering af curricula og digital læring samt strategisk samarbejde, partnerskaber og kapacitetsopbygning. Medlemsstaterne opfordres endvidere til at fremme gensidig mobilitet mellem Europa og tredjelande for både studerende og undervisere. Det omfatter blandt andet fremme af anerkendelsen af grader og kvalifikationer, et styrket fokus på læringsudbytte og et bedre samspil mellem eksisterende europæiske reference-rammer- og redskaber såsom ECTS og den europæiske kvalifikationsramme.

Medlemsstaterne opfordres også til at fremme internationalisering 'hjemme' således, at internationaliseringen også er til gavn for de studerende, som ikke har mulighed for eller ønsker at være mobile. Det indebærer forbedrede muligheder for sprogtilegnelse, brug af international online læring og effektiv brug af underviseres internationale erfaringer. Endelige opfordres medlemsstaterne til, at fremme etableringen af partnerskaber både indenfor og udenfor Europa for at styrke uddannelsesinstitutionernes kapacitet indenfor uddannelse, forskning og innovation.

Kommissionen vil i henhold til rådskonklusionerne understøtte medlemsstaternes og uddannelsesinstitutionernes bestræbelser på at udvikle internationaliseringsstrategier herunder særligt de muligheder, som gives i regi af Erasmus+ og Horizon 2020. Det gælder fx støtte til mobilitet til og fra tredjelande og støtte til udviklingen af fællesgrader samt strategiske partnerskaber mellem videregående uddannelsesinstitutioner.

I samarbejde med medlemsstaterne vil Kommissionen arbejde for at øge de europæiske videregående uddannelsers attraktivitet i forhold til resten af verden. Det omfatter forbedret kvalitet og transparens og styrkede muligheder for at sammenligne kvalifikationer. Desuden omfatter det implementeringen af *U-Multirank*, der er et redskab, som skal øge gennemsigtigheden og sammenligneligheden mellem videregående uddannelsesinstitutioner. Endelig vil Kommissionen fremme samarbejde om innovation såvel som udviklingen mellem videregående uddannelsesinstitutioner i EU og tredjelande. Det omfatter bilaterale og multilaterale policy dialoger med relevante parter og fremme af det europæiske institut for teknologi (EIT) og dets tilhørende videns- og innovations fællesskaber (KIC).

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Medlemsstaternes kompetence på uddannelsesområdet, jf. TEUF art. 165 og art. 166, respekteres fuldt ud i rådskonklusionerne.

6. Gældende dansk ret

Rådskonklusionerne medfører ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Rådskonklusionerne medfører i sig selv ingen konsekvenser.

8. Høring

Rådskonklusionerne blev sendt i skriftlig høring i EU-specialudvalget for uddannelse mv. den 5. november. Følgende bemærkninger blev modtaget.

Aarhus Universitet: ”Memoet ”Conclusions on the global dimension of European higher education” indeholder mange gode og relevante tanker om internationalisering, som Aarhus Universitet til fulde kan tilslutte sig. Samtidig kan universitetet med glæde notere sig, at der er stor overensstemmelse med principperne i memoet og den danske regerings handlingsplan for internationalisering, ”Øget indsigt gennem globalt udsyn” for så vidt angår studentermobilitet. Fra en dansk synsvinkel har Aarhus Universitet imidlertid følgende bemærkninger og betænkelighed vedrørende de i memoet fremsatte målsætninger og initiativer:

Adgang for borgere fra tredjelande til forskning og uddannelse

Memoet nævner flere steder behovet for tiltrækning af internationalt talent fra tredjelande til såvel uddannelse som forskning og erhverv. Dette er en målsætning, som Aarhus Universitet støtter varmt. Danske Universiteter oplever imidlertid en række barrierer for rekruttering og fastholdelse af studerende og især forskere, som små adresseres, før målsætninger fra notatet kan opfyldes.

Uddannelsesministeren, erhvervs- og vækstministeren, økonomi- og indenrigsministeren, beskæftigelsesministeren og handels- og investeringsministeren modtog i den forbindelse d. 16. maj 2013 et brev fra Consortium for Global Talent og Danske Universiteter, hvori en række barrierer for rekruttering og fastholdelse af international arbejdskraft blev beskrevet. Fjernelse

af de identificerede barrierer vil i høj grad medvirke til at gøre Danmark til en attraktiv destination for internationale studerende og forskere.

Etablering af double og joint degrees

I Danmark er studentermobilitet i multialteralt samarbejde om udbud af full-degree programmer omfattet af kravet om økonomisk balance i udvekslingen. I forbindelse med kandidatuddannelser under Erasmus Mundus-programmet blev der imidlertid gennemført en udredning, som viste, at gensidighed og balance i studentermobiliteten i praksis er realiserbar i internationale uddannelsessamarbejder om *double* og *joint degrees*. For double og joint degrees uden for Erasmus Mundus-labellen gælder kravet om gensidighed og balance i studenterudvekslingen trods udredningens anbefalinger imidlertid fortsat. Etablering af væsentlig flere joint og double degrees med danske universiteter som deltagere forudsætter en harmonisering af regelsættet på området, således at gradsgivende internationalt uddannelsessamarbejde undtages princippet om gensidighed og økonomisk balance.

Problem i forhold til opholdstilladelse for studerende på Erasmus Mundus Masteruddannelser

For nuværende oplever studerende fra tredjelande problemer med opholdstilladelser i tilknytning til optagelse på Erasmus Mundus Masteruddannelser Global Journalism på Aarhus Universitet, som tiltrækker mange dygtige studerende fra tredjelande. De studerende tilbringer de første to semestre på Aarhus Universitet og går derefter videre til specialisering i England, Tyskland, Holland eller Spanien. Danske myndigheder giver opholdstilladelse fra september til og med juni (hvor eksamen afholdes), mens den næste uddannelsesdestination giver opholdstilladelse fx en måned før studiestart – typisk første august. Den studerende står således uden opholdsgrundlag i Europa i juli måned, hvor de for nuværende tvinges til at vende tilbage til deres hjemland for derefter 3 uger senere at rejse retur til Europa. Det er dyrt for de studerende og efterlader et indtryk af ufleksibilitet og et usammenhængende Europa”

Danske Studerendes Fællesråd (DSF): ”Danske Studerendes Fællesråd (DSF) mener, at der godt kunne være mere fokus på at opfordre medlemslandene til at støtte mobilitet for studerende økonomisk – f.eks. i form af ’portable grants’, stipendier og ingen brugerbetaling. Der bør generelt være et øget fokus på adgang til mobilitet og de barrierer, der er herfor, for mange studerende. For at åbne uddannelserne op for studerende fra 3. lande bør man især se på de økonomiske forhold, der gør sig gældende – f.eks. meget høj brugerbetaling, der kræves af disse studerende i mange europæiske lande. Derudover er fokus meget på strategiske partnerskaber med private interessenter, hvor vi gerne ser, at partnerskaber indgås med andre interessenter og med faglige formål for øje og ikke udelukkende med økonomi og mulig fremtidig beskæftigelse for øje.”

FTF: ”I udkastet til Rådskonklusioner indgår en skelnen mellem "higher education" og "tertiary vocational education". Termen "higher education" omfatter normalt alle former for videregående uddannelse - såvel den professions- og erhvervsrettede som den akademiske. Det undrer derfor umiddelbart, hvorfor der anvendes to begreber. Det kan skabe en uklarhed i teksten om rækkevidden af "higher education", og FTF vil derfor foreslå at det præciseres, at når begrebet "higher education" anvendes omfatter det alle typer af videregående uddannelse.

I udkast til Rådskonklusioner indgår en anbefaling om at fremme partnerskaber, hvilket FTF kan støtte. Under 4 i) indskrænkes partnerskaber til at omfatte samarbejde med arbejdsgivere. Det er utilstrækkeligt. FTF foreslår, at anbefalingen af partnerskaber ses bredere, herunder omfatter de faglige organisationer.”

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre medlemsstater forventes at støtte vedtagelsen af rådskonklusionerne.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter vedtagelsen af rådskonklusionerne. Udkastet ligger i forlængelse af regeringens handlingsplan ”Øget indsigt gennem globalt udsyn”, der skal understøtte, at flere studerende kommer på studieophold i udlandet, at de internationale læringsmiljøer styrkes, og at de studerende opnår bedre fremmedsprogskompetencer.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Punkt 3: Åbne uddannelsesressourcer og digital læring

- *KOM-dokument foreligger ikke*
- *politisk debat*
- *nyt notat*

1. Baggrund

Baggrunden for diskussionsoplægget er, at udviklingen indenfor informations- og kommunikationsteknologi giver helt nye muligheder og udfordringer, når det gælder undervisning og læringsformer. Diskussionsoplægget tager delvist afsæt i Kommissionens meddelelse ”Åbning af uddannelsessektoren: Innovativ undervisning og læring for alle ved hjælp af nye teknologier og åbne uddannelsesressourcer” fra september 2013.

2. Formål og indhold

Formålet med diskussionsoplægget er, at initiere en drøftelse om udbredelsen af åbne uddannelsesressourcer af høj kvalitet. Udviklingen inden for informations- og kommunikationsteknologi stiller helt nye muligheder til rådighed, når det gælder undervisning og læring. Udviklingen giver ikke kun adgang til nye mængder af information, men åbner også op for nye former for læringsmetoder. Det giver i særdeleshed nye muligheder for undervisning og læring på tværs af fysiske grænser. Det er vigtigt, at der både i medlemsstaterne og på EU-plan gøres en indsats for at sikre, at der bedst muligt drages nytte af disse nye muligheder. Samtidig er det ligeså vigtigt, at der tages højde for de udfordringer, som udviklingen også giver. Det gælder fx balancen mellem at kombinere nye og mere traditionelle undervisningsformer, anerkendelsen af kvalifikationer og kompetencer opnået via åbne uddannelsesressourcer, og hvordan der kan sikres bred og lige adgang til disse ressourcer. Et særligt fokus i diskussionsoplægget er desuden de såkaldte *Massive Open Online Courses (MOOCs)*, som findes på det videregående uddannelsesområde, og som giver nye muligheder for en udbredelse af adgangen til uddannelse.

I diskussionsoplægget anmodes ministrene om at dele deres nationale tilgang til og erfaring med åbne uddannelsesressourcer herunder særligt med fokus på kvalitetssikring og anerkendelse af færdigheder og kompetencer opnået via åbne uddannelsesressourcer. Desuden opfordres ministrene til at indikere, hvor de mener, at tiltag på EU-niveau kan understøtte udbredelsen og kvaliteten af åbne uddannelsesressourcer.

3. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, da det litauiske formandskab alene er ansvarligt for diskussionsoplægget.

5. Gældende dansk ret

Diskussionsoplægget medfører ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

6. Konsekvenser

Diskussionsoplægget medfører i sig selv ingen konsekvenser.

7. Høring

Diskussionsoplægget har ikke været sendt i høring.

8. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre medlemsstater forventes at deltage i debatten.

9. Regeringens generelle holdning

Regeringen vil deltage aktivt i debatten og fremhæve danske indsatser for at udbrede åbne uddannelsesressourcer og digital læring af høj kvalitet.

10. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Punkt 4: Rådskonklusioner om øget social inklusion af unge uden beskæftigelse og uddannelse (NEETs)

- KOM-dokument foreligger ikke
- rådskonklusioner
- nyt notat

1. Resumé: *Det litauiske formandskab ønsker med rådskonklusionerne at sætte fokus på en fælles indsats for social inklusion af unge, der ikke er i beskæftigelse eller under uddannelse (NEETs).*

2. Baggrund

Det nuværende trio-samarbejde på ungdomsområdet mellem Irland, Litauen og Grækenland har som fælles overskrift for deres indsats sat ”Social inklusion af unge.” Inden for denne ramme har det litauiske formandskab valgt at sætte fokus på øget social inklusion af unge, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse – de såkaldte NEETs (”Not in Employment, Education or Training”).

3. Formål og indhold

I rådskonklusionerne slås det fast, at unge europæiske NEETs udgør en særlig risikogruppe i den nuværende stramme økonomiske situation. Derfor er en særlig og koordineret indsats møntet på dem nødvendig, både af hensyn til de unge selv, men også for samfundet som helhed, for hvem de udgør en positiv og vigtig ressource.

På denne baggrund opfordres medlemsstaterne og Kommissionen i fællesskab til at:

- Iværksætte passende nationale, regionale eller lokale strategier eller programmer, med det formål at øge den sociale integration af unge NEETs
- Fremme unges adgang til relevante og billige tilbud af høj kvalitet på uddannelses-, bolig-, sundheds- og socialområdet.
- Fremme og investere i unges frivillige arbejde gennem en styrkelse af tværsektorielt samarbejde blandt relevante parter på ungdomsområdet
- Sørge for tilbud om vejledning af høj kvalitet af unge inden for alle relevante områder
- Styrke ungdomsorganisationernes arbejde som et middel til at fremme unges aktive medborgerskab og øge den sociale inklusion af NEETs
- Sørge for etablering af nationale systemer for validering af ikke-formel og uformel læring senest med udgangen af 2018, hvor det er relevant
- Sørge for ekstra støtte til unge med særlige behov
- Implementere det kommende Erasmus+-program som støtteinstrument for at unge kan opnå de nødvendige sociale og personlige kompetencer og færdigheder og ligeledes medvirke til at styrke mobiliteten og beskæftigelsesegnetheden blandt unge
- Implementere Rådets anbefaling om etablering af en ”Unge-garanti” især via partnerskaber på arbejdsmarkedet og ved brug af EU’s egne programmer, hvor det er relevant
- Fremme unges kreativitet og innovationsevne som led i en succesfuld indtræden på arbejdsmarkedet.
- Fjerne barrierer og forskellige former for diskrimination, fx på grund af alder eller køn, for at fremme mulighederne for rekruttering af unge til arbejdsmarkedet

- Involvere alle relevante parter på det ungdomspolitiske område i at oprette og implementere relevante politikker, inklusiv etablering af en Ungdomsgaranti, og samtidig advisere herom.
- Bidrage til at EURES implementeres som et paneuropæisk beskæftigelses- og rekrutteringsinstrument i forhold til behovene på arbejdsmarkedet i de enkelte medlemslande, inklusiv lærlinge- og trainee-jobs, hvor det er relevant.

Endvidere opfordres Europa-Kommissionen til at

- Sikre at der i fremtidige EU-programmer for unge som fx Erasmus+ også tages hensyn til unge med særlige behov, specielt unge NEETs
- Fremme dialogen mellem relevante parter på ungdomsområdet med fokus på NEETs
- Fortsætte med at monitorere udviklingen med hensyn til etableringen og implementeringen af Unge-Garantien i medlemslandene bl.a. via kontakt til Rådets beskæftigelsesudvalg.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Medlemsstaternes kompetence på ungdomsområdet jf. TEUF art. 165 respekteres fuldt ud i rådskonklusionerne.

6. Gældende dansk ret

Forslaget medfører ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Forslaget medfører i sig selv ingen konsekvenser.

8. Høring

Forslaget blev sendt i skriftlig høring i EU-specialudvalget for uddannelse mv. den 5. november 2013. Følgende bemærkninger blev modtaget.

DA: ”DA finder, at det er vigtigt at hjælpe unge som er i en svær situation. Men ungegarantien løser ikke de langsigtede udfordringer for at få unge i beskæftigelse. Mismatches mellem unge og ledige jobs forekommer i flere europæiske lande. Den bedste måde, at sikre at unge kommer i beskæftigelse er, at give dem en uddannelse, som er rettet mod arbejdsmarkedet. Vekseldannelse (eller work-based learning), hvor unge veksler mellem at være i praktik og uddannelse er en succesfuld tilgang til at rette uddannelsen mod arbejdsmarkedet. DA er positive overfor ’alliancen’. Den politiske dagorden omkring vekseldannelse er slået igennem i EU, næste skridt er nu kvantitativt at måle effekterne af de politiske beslutninger. Herunder om flere europæiske lande implementerer vekseldannelse og sammenligning af vekseldannelsernes performance. Derudover er DA meget positive overfor mobilitetsmulighederne i ERASMUS+ og EURES. Der er vigtigt, at unge har mulighed for at søge praktik og job i andre europæiske lande.”

Danske Studerendes Fællesråd (DSF): ”Danske Studerendes Fællesråd (DSF) bifalder, at man sætter fokus på unges inklusion. Det er vigtigt i dette arbejde at inddrage alle relevante parter og interessenter, så man sikrer en holistisk og relevant indsats i arbejdet med at udvikle unges kompetencer og hjælpe dem til uddannelse og/eller beskæftigelse. Der er ikke to sager, der er ens, når det kommer til unge, der står uden for uddannelse og beskæftigelse, og det bør indgå/tages hensyn til i rådets anbefalinger til medlemslandene.”

FTF: ”FTF er enig i, at det er helt centralt at sætte fokus på gruppen af unge, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse. Den aktuelle meget høje ungdomsledighed udgør en kæmpe udfordring i Europa. Den kan ikke alene løses gennem uddannelses- og integrationsinitiativer, men sådanne initiativer vil være afgørende for at stille de unge bedst muligt i en fornyet positiv økonomisk udvikling. Det europæiske samarbejde kan medvirke til, at medlemslandene prioriterer indsatsen, men det er afgørende at de enkelte lande faktisk handler. Desværre er det ikke altid tilfældet. Mange medlemslande har valgt at gennemføre offentlige nedskæringer ikke mindst på uddannelsesområdet. Udkastet til Rådskonklusioner peger på vigtige initiativer, men de skal modsvares af en reel prioritering i de enkelte EU-medlemslande.”

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre medlemsstater forventes at støtte vedtagelsen af rådskonklusionerne.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter vedtagelsen af rådskonklusionerne. Medlemslandene er enige om, at den nuværende situation med høj ungdomsarbejdsløshed i Europa gør en særlig fælles indsats nødvendig for de unge, der hverken er i job eller under uddannelse. Et eksempel på dette er de danske tværsektorielle såkaldte ”Unge-pakker.”

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Punkt 5: EU-arbejdsplaner for ungdomsområdet

- KOM-dokument foreligger ikke
- politisk debat
- nyt notat

1. Resumé:

Formandskabet ønsker en debat om indførelse af fleksible arbejdsplaner som nyt instrument i det europæiske samarbejde på ungdomsområdet og om, hvilke hovedudfordringer for unge planerne kan medvirke til at løse.

2. Baggrund

Det europæiske samarbejde på ungdomsområdet foregår inden for rammerne af en niårig strategi for årene 2010 til 2018 inklusive, opdelt i tre treårige arbejdsplaner. Her er opstillet fælles mål, otte indsatsområder og realistiske værktøjer til implementering og opfølgning. Inden for hver treårige cyklus fastlægges arbejdet i to 18-måneders perioder med hver sin fælles overskrift for de tre lande, der indgår i trio-samarbejdet i den periode. Hvert land fastlægger så selv nationale prioriteter inden for deres trio-samarbejde.

På baggrund af en vedtagelse under det irske formandskab ønsker det litauiske formandskab nu en debat om muligheden for at indføre særlige arbejdsplaner som instrument for en mere effektiv og flerstrengt indsats på ungdomsområdet ligesom man har på kultur- og sportsområdet.

3. Formål og indhold

Den nuværende stramme økonomiske situation med den høje ungdomsarbejdsløshed gør en mere fleksibel og hurtig indsats nødvendig inden for mere begrænsede og målrettede områder. Formålet med arbejdsplanerne er at give mulighed for en sådan indsats og derigennem at medvirke til, at medlemsstaterne igangsætter flere initiativer særligt rettet mod de unge, der er uden uddannelse og beskæftigelse, de såkaldte NEET's.

På den baggrund inviteres ministrene derfor til at diskutere følgende spørgsmål:

- Hvad er de største udfordringer for unge, som de enkelte medlemslande står over for?
- Hvilke af disse udfordringer bør være tema for et europæisk samarbejde inden for rammerne af en kommende arbejdsplan?
- Hvordan kan en kommende arbejdsplan bidrage til et øget europæisk samarbejde på tværs af sektorer og på den måde styrke ungdomspolitikken?

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Medlemsstaternes kompetence på ungdomsområdet jf. TEUF art. 165 respekteres fuldt ud.

6. Gældende dansk ret

Diskussionsoplægget medfører ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Diskussionsoplægget medfører i sig selv ingen konsekvenser.

8. Høring

Diskussionsoplægget har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige medlemsstater forventes at bidrage til den politiske debat om arbejdsplaner som instrument for det ungdomspolitiske samarbejde i Europa og om hovedudfordringerne for samarbejdet i dag.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen finder, at ungdomsarbejdsløsheden og faren for social marginalisering og eksklusion af unge fortsat er en stor udfordring i mange europæiske lande. Regeringen er på den baggrund enig med formandskabet i, at det kan være nyttigt at drøfte indførelsen af arbejdsplaner som et fleksibelt og målrettet instrument for det europæiske samarbejde på ungdomsområdet.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.